

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

PRENUMERACIJA
Prenumeracija Subscripcion
Amerikoj ir užsienio
metams 1 year 10.00
pusei metų — 6 months 6.00
KELEIVIS
63 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for 2 weeks in August)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966
KELEIVIS
63 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 44 Keleivio telefonas: 268.3071 SO. BOSTON, MASS., 1976 METU LAPKRICIO-NOVEMBER 16 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 25 centai 72-RIEJI METAI

SOCIALISTŲ INTERNACIONALO KONGRESAS

Jis vyks š. m. lapkričio 26-28 dienomis Genevoje. Dalyvaus 40 kraštų delegacijos. Bus priimtas naujas Internacionalo statutas. Ta proga įvyks ir egzilinių soc. partijų pasitarimą. Lietuviai siunčia du delegatus.

Socialistų Internacionalas, kuriam priklauso beveik visos pasaulyje žinomos socialdemokratų partijos, lapkričio 26-28 dienomis susirenka Genevoje 13-jo kongreso. Jame dalyvaus bent septyni ministeriai pirmininkai: Anglijos — James Callaghan, Portugalijos — Mario Soares, Austrijos — Bruno Kreisky, Izraelio — Yitzhak Rabin ir kt. Be to dalyvaus Venecuolos ir Costa Ricos respublikų prezidentai ir apie kekuriasdešimties kraštų socialdemokratų partijų delegacijos, įskaitant ir Rytų Europos socialdemokratų partijas egzilėje.

narių: Dominikonų, Senegalio, Costa Ricos ir Šiaurės Airijos socialdemokratų partijos.

Ta proga Genevoje lapkričio 29 d. įvyks Rytų ir Vidurio Europos Socialistų Unijos, kuriai priklauso egzilinės socialistų partijos, konferencija.

Lietuvos socialdemokratų partijos Užsienio Delegatūra siunčia į Genevą du delegatus.

1977 metai — Sąžinės belaisvių metai

Amnesty International IX kongresas Strasburge, norėdamas dar labiau atkreipti viešosios nuomonės dėmesį ir laisvųjų pažeidimus, nutarė į pagrindinių žmogaus teisių 1977 metus paskelbti "Sąžinės belaisvių metais".

Kongrese buvo konstatuota, kad 112 valstybių tebėra pažeidžiamos pagrindinės žmogaus teisės. Ypač baimis šiuo atžvilgiu padėtis yra Sovietų Sąjungoje, kur ir po Helsinkio konferencijos ji ne pagerėjo, bet pablogėjo. Ten vien dėl politinių ar religinių įsitikinimų žmonės suimami ir dažnai be jokio teismo laikomi kalėjimuose arba psichiatrinėse ligoninėse.

Minėta organizacija veikia 78 kraštuose, ir jos atstovai tik iš Sovietų Sąjungos negalėjo kongrese dalyvauti.

Darbingas Altos suvažiavimas

Telefoniniu pranešimu iš Chicago, Amerikos Lietuvos Tarybos 36-jame suvažiavime, įvykusiame lapkričio 13 d. Chicagoje, buvo apie 150 atstovų. Suvažiavimo proga įteikta apie \$7000 aukų. Prezidiumas palikęs beveik tas pats.

JAV-bės balsavo prieš Izraelį

Jungtinių Tautų Saugumo konferencijoje buvo svarstomas arabų skundas, kad Izraelis nelegaliai keičia rytų Jeruzalės miesto statusą ir leidžia įsikurti žydams okupuotose žemėse. Už Izraelį smerkiančia rezoliucija balsavo ir JAV-bės. Anksčiau JAV-bės tokias rezolucijas atmesdavo.

1918 m. lapkričio 26 d. neseniai pradėjusios nepriklausomą gyvenimą Lietuvos vyriausybė išleido pirmąjį įsakymą kariuomenei. Ta diena ir laikoma Lietuvos kariuomenės atkūrimo diena. Tačiau jos tikras organizavimas prasidėjo, kai į tą metų gruodžio 29 dienos ministrų pirmininko Mykolo Slezevičiaus atsisaukimą atsiliepė tūkstantčiai savanorių. Ši nuotrauka vaizduoja anų dienų mūsų kareivėlius. Viršuje kiekvienas jų būrio narys dėvi savą uniformą, žemiau jie prie lauko virtuvės, dar žemiau — linksmi kavaleriai, sulaukę arklių, ir apačioje — apmokomi vartoti ginklą. Jie atrodo nelabai šauniai, bet karo frontuose buvo drąsūs ir sumanūs, todėl ir apgynė Lietuvą net nuo trijų ją puolusių priešų — bolševikų, lenkų ir bermontininkų.

"Legionierių liga" uždare viešbutį

Philadelphijoje uždarytas Bellevue - Stratford viešbutis, kuriame praeitą vasarą buvo legionierių suvažiavimas ir po jo apie 200 dalyvių susirgo ir 29 jų mirė.

Brežnevas lankosi Jugoslavijoje

Vakar į Jugoslaviją atvyko pasimatyti su Tito Sovietų Sąjungos komunistų vadovas Leonidas Brežnevas. Jo vizitas tęsis tris dienas.

Šiuo metu Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos santykiai yra kiek atšilę, bet jugoslavai savo komunistiniu kaimynu vis tiek labai nepasitiki. Sakoma, jeigu Tito mirtų, sovietai bandytų Jugoslaviją pasilemžti, tai jugoslavai gintųsi ligi mirties.

Jugoslavijai labai pakenkė Carterio pareiškimas, kad JAV neitų dėl jos kariati.

Ištraukė ir jūros raketą ir lėktuvą

Nato sąjungos manevruose nūc JAV lėktuvnešio nuskendo netoli Skotijos krantų.

Tas lėktuvas ir jame buvusi raketą priklausė prie naujų ir slaptų iradijų, todėl buvo labai svarbus milijonų dolerių verta karinį turtą ištraukti iš dugno. Be to, tuc skenduoliu jau ir sovietai domėjosi.

JAV ir V. Vokietijos bendromis pastangomis pavyko pirma iškelti raketą, o vėliau ir lėktuvą.

Vydūno premija teko Faustui Stroliai

Vydūno Fondo premija šiais metais paskirta Chicago muzikui Faustui Stroliai už jo pavyzdinę darbą jaunimo tarpe, vadovaujant chorams, supažindinant jaunimą su lietuviška daina ir muzika, mokant tu dalyku lituanistinėse mokyklose ir stovyklose.

Vietnamiečių karo laimikis

Dabar paskelbtais duomenimis, Šiaurės Vietnamui, laimėjus karą, teko daugiau nei 550 JAV tankų, 1.300 artilerijos pabūklų, 1.6 milijono šautuvų ir daugybės įvairių kitų karo reikmenų.

Visas tas komunistams tekęs turtas vertas apie \$5 bilionus.

Švedija garantuoja spaudos laisvę

Švedijos parlamentas į valstybės konstituciją įtraukė straipsnį, kuris sako, kad laikraštinkas turi teisę neatskleisti informacijos šaltinio, išskyrus, jei ta informacija gauta nelegaliu keliu.

Šį trečiadienį, lapkričio 17 d., 1:15 val. popiet, ir ketvirtadienį, lapkričio 18 d. 8 val. vak Bostono centrinėje bibliotekoje bus demonstruojamas garsusis filmas apie Rygos koncentracinę stovyklą. Filmas susuktas slapta ir sukėlė didelę sensaciją Vakaruose.

VAKARAMS SIŪLO DAR VIENĄ SOVIETINĘ APGAVYSTĘ

Jungtinių Tautų globojamas 24 įžymių asmenų komitetas, į kurį įeina ir keli Carterio patarėjai, siūlo Amerikai "užšaldyti" savo karinį biudžetą, išsivežti iš Europos taktinius atominis ginklus ir pradėti kitokį vienašališką nusiginklavimą, tikintis, kad sovietai irgi taip pasielgs savo "gera valia"...

Atrodo, kad jau buvo pakankamai progų Vakarams įsitikinti, ko verti įvairūs susitarimai su sovietais. O ypač akivaizdus pavyzdys yra Helsinkio susitarimas, kurio laisvo idėjom pasikeitimo, laisvos informacijos, laisvos emigracijos ir kitų laisvųjų pažadų sovietai nė nemano vykdyti.

Bet atrodo, kad Amerikos "idealistams" tų pavyzdžių dar maža, ir jie jau peršau naują kvailystę.

Štai 24 asmenų privatus "taikos mylėtojų" komitetas, remiamas Jungtinių Tautų Rockefellerio Fondo, siūlo susitarti "užšaldyti" JAV ir Sovietų Sąjungos neatominiams ginkluvimiui skiriamus biudžetus. Tada JAV-bės galėtų sumažinti nuo 5 iki 10 procentų savo karinį biudžetą. Toks bandymas turėtų būti padarytas vienerių metų terminui, laukiant ir tikintis, kad ir Sovietų Sąjunga laisvu noru parodys tokią pat "gerą va-

lia" — net be jokios raiškos sutarties...

Io tokios "geros" pradžios minėta asmenų grupė siūlo eiti dar toliau. Tada JAV-bės turėtų vienašališkai sumažinti Europoje laikomus savo taktinius atominis ginklus ir tikėtis, kad sovietai taip pat padarys.

Dar vėliau JAV turėtų panaikinti savo bazę Indijos vandenyne Diego Garcia, tikintis, kad sovietai panaikins savąją Somalijoje.

Paskui JAV turėtų išsivežti taktinius atominis ginklus iš Pietų Korėjos, o per 4 metus ištraukti iš ten ir savo karinius dalinius

O dar — JAV turėtų apriboti ginklų pardavimą savo draugams, tikintis, kad ir Sovietų Sąjunga taip pat pasielgs. Svarbiausia nereikia duoti išobulintų ginklų Artimiesiems Rytams — arabams ir Iranui, nes tu šalių ginklavimas nuo 1965 metų padidėjo penkis kartus.

Pažymėtina, kad į šią išradiną komisiją įeina keletas dabartinių Jimmy Carterio patarėjų ir buvusiu generalu, admiralu ir politinių figūrų.

Telieka palaukti, kiek šių rekomendacijų paklausys Carteris, linkęs į naujus eksperimentus. Bet visiškai netektu nustebti, kad sovietai tokį Amerikos nusiginklavimą sutiktų su džiaugsmu. Savo karinį biudžetą jie galėtų ne tik sumažinti, bet ir visai išbraukti iš sąrašo, nes išlaidas raketoms, tankams, povandeniniams laivams ir atominėm bomboms — tok galima pavaldinti sumomis, skirtomis tarvinių kiauiliu pašarui, vištu lesalui ir kolehozininkų vaillokams gaminti.

Vakar buvo Quebeco rinkimai

Praeitą pirmadienį Quebeco provincija rinko savo parlamento atstovus, bet, rašant šiuos žodžius, rinkimų duomenys dar nežinomi.

Valdančioji liberalų partija turi pavojingą varžovą — prancūzų Partį Quebecois, kuri aiškiai sako, kad nori Quebeco provinciją paskelbti atskira valstybe.

Iš 6.2 milijono turinčių teisę balsuoti 80% yra prancūziškai kalbančių.

JAV LB vadų tiktai rolės tepasikeitė

JAV Lietuvos Bendruomenės tarybos išrinktasis pirmininkas Algimantas Gečys jau sudarė naują valdybą ir pasiūlė ją tarybai tvirtinti. Tvirtinimas vyko korespondenciniu būdu, terminas pasibaigė lapkričio 13 d.

Pasiūlyti šie asmenys:

Feliksas Andriūnas, Algirdas Budreckis, Rimas Česonis, Jonas Činga, Juozas Gaila, Antanas Gailiūsis, Modestas Jakaitis, Bronius Jakaitis, Danutė Mureškaitė, Antanas Novasitis, Balys Raugas, Bronius Vaškaitis ir Aušra Mačiulaitytė-Zerr.

Į naująją valdybą iš senosios neįeina tik 3 nariai.

Didėja padėgimų skaičius

Statistikos duomenys rodo, kad nuo 1963 metų iki šiol padėgimų skaičius net patrigubėjo. 1973 m. jau buvo 144,00 padėgimai, o per dešimtmetį gaisruose žuvo daugiau nei 1,000 žmonių ir buvo padaryta \$1.7 bilijono medžiaginių nuostolių.

Daug namų padegama pasipelnymo sumetimais.

MŪSŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMĄ ENTUZIASTINGAI PASITINKANT

Siaurės Amerikos lietuvių studentų suvažiavimas! Firma kartą Bostone. Puošniame Sheraton viešbutyje. Banketas — Grand Ballroom salėje. Jau tik po poros savaitių.

Kokia garbė visai čionykštei lietuvių kolonijai! Garbė ir bostoniškiams jaunuoliams, to suvažiavimo technikiškiems ruošėjams, įveikusiems šimtus parengiamųjų darbų, išgyvenusiems šimtus rūpesčių!

O ką jau ir besakyti apie čia suvažiuojantį mūsų akademiją jaunimą? Sia progą turėtume atrinkti pačius puošniausius ir skambiausius įvertinimo žodžius. Tai — mūsų kultūros reprezentantai, iševiojėje žaliuojančios tautos šakelės žiedai, žėrinti lietuviškosios dvasios jaunystę, mūsų laisvės idealų vėliavėniai, laisvės kovos avangardas, lietuviškųjų šeimų pažiba, vyresniosios kartos pavaduotojai, lietuvių tautos ateities viltis ir jos amžino išlikimo garantija...

O, kad visa tai galėtume pasakyti ir po šio laukiamo suvažiavimo! Dar pridėtume nuodirdžiausių kitų sakinių. Viso laikraščio numerio nepagailėtume.

Na, gal taip ir bus. Tikėkimės. Bet vis dėlto mus graužia ir kažkoks rūpestis. Kažkoks, gal ir nepagrįstas blogas nuajutimas. Mat, iš anksto besidžiaugiant, net prieš mūsų valią vis skverbiasi galvėn dar ir netolimos praeities nepaprastų įvykių atsiminimai. Vis iš ankstesniųjų mūsų šio žaviausiojo ir kultūringiausiojo jaunimo suvažiavimų ir kongresų. Ir jie vis rikiuojasi beveik paeiliui.

Štai, 1966 m. pirmojo Jaunimo Kongreso metu entuziazmo ligi Adomo obuolio pripiltas mūsų jaunimas iš taip pat labai puošnaus Conrad-Hilton viešbučio Chicagoje mėtė pro langą net televizijos aparatus. Vadinasi, velniop tą seną šlamštą, rodantį visai ne tai, ko šią valandą jauna siela pageidauja!

Viešbučio vadovybė tada skundėsi, kad tik iš vieno kongreso dalyvio kambario teko išnešti net kelias dešimtis tuščio alaus bonkų dėžių.

O keleriais metais vėliu Sheraton-Chicago viešbučio direktorius sukviėtė L.S.S. suvažiavimo dalyvius ir smarkiai gėdino už triukšmingą girtų trypinėjimą naktį koridoriais, už liftų sugadinimą ir — už beždžionišką supimėsi, pasikabinus už elektrų liustrų... Mūsų "garbei" jis pareiškė, kad tokios laukinės gaujos, kaip lietuviai studentai, tas viešbutis dar niekad nėra matęs...

Na, o kitu L.S.S. suvažiavimo atveju Baltimorėje irgi puošnaus viešbučio vadovybė griežtai įspėjo šios garbinčios akademikų organizacijos atstovus, kad išmesiant laukan visus jos kongreso dalyvius, jeigu pasikartosiant dar viena tokia triukšminga ir chuliganiška naktis. Be to, ir pačių organizacijų įtrauksiant į juoda sąrašą, kad panašioms suvažiavimams niekur padoresnės vietos negautų.

Beje, po vieno tokio suvažiavimo viešbučio vadovybė pateikė Studentų Sąjungai nuostolių sąskaitą, apie kurios sumokėjimą negirdėjome.

Tai tikrai keli pavyzdžiai. Bet mes tikrai nenorėtume Eostone panašios "lietuvių kultūros vertybių" reklamos amerikiečių visuomenėje. Ypač, kad mūsų būkštavimus didina ir įdomus faktas, jog per tris suvažiavimo dienas numatyta tik viena paskaitėlė ir trys naktys intensyvių šokių, žinoma, ir su atitinkamais papildomais stimulais.

Tai iš anksto rašome ir malonių bostoniškių suvažiavimo organizatorių dėmesiui, kad jų tikrai gražios pastangos nebūtų svečių kolegų ir kolegijų vėliai apžaksėtos...

KUR EINA "KELEIVIS"?

"Laisvėsios Lietuvos" lapkričio 4 d. numeryje ponas B.G., atpasakodamas pono P.Z. laišką "Keleiviui" dėl bostoniškių jaunuolių ekskursijos į Lietuvą ir pateikdamas kelias mūsų vedamųjų ištraukas, labai patetiškai net savo straipsnio antrašte sušunka: "Kur eina laikraštis "Keleivis"?"

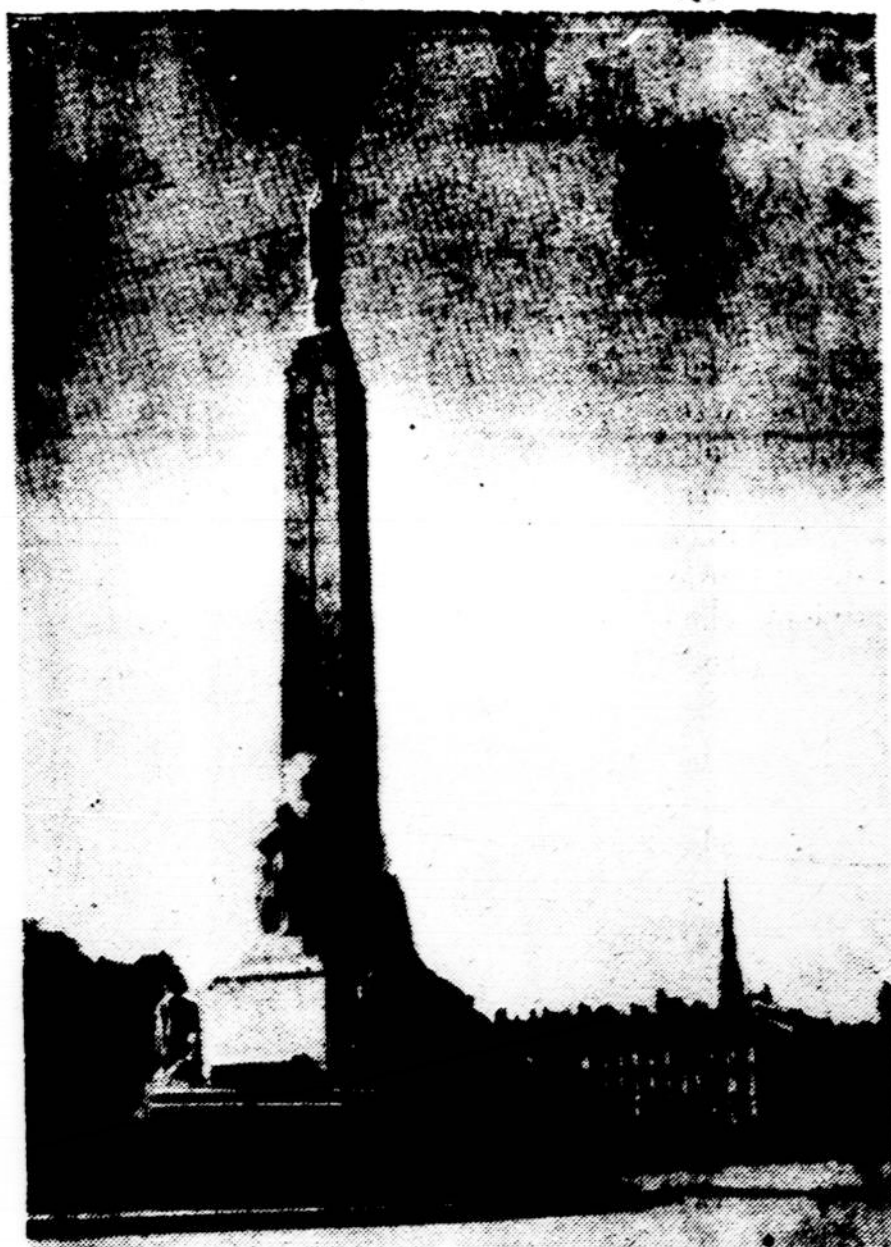
Mes šia proga gerbiamesiems B.G., P.Z. ar kitiems inicialams galime atsakyti, kad "Keleivis" ėjo, eina ir eis ta kryptimi, kurią rodo jo trečiame puslapyje spausdinamas šūkis: "Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!"

"Keleivis" savo puslapiuose nesibaudo pasvarstyti įvairių politinės bei visuomeninės veiklos idėjų, net ir skirtingų nuo vadinamųjų "valdiškų" ar siaurai partinių, jeigu tai gali vesti į gilesnę tiesos pažinimą.

Keleivis nepasitiki ir labai garsiais "patriotinių frazių rėkautojais", kurie, kaip turėti pavyzdžiai ir patyrimas rodo, labai dažnai būna parišti ant KGB agentų virvutės ir gudriai siundemi savo kaukimi kelti mūsų visuomenėje sąmyšį.

Tuo tarpu tiek.

IEŠKODAMI DOVANŲ SAVO ARTIMIESIEMS, ATSIMINKITE KELEIVĮ, JO METINĖ PRENUMERATA BUS GERIAUSIA DOVANA.

Nepriklausomos Latvijos simbolis — Laisvės paminklas Rygoje. Lapkričio 18 d. laisvajame pasaulyje gyvenantieji latviai viešai, o pačioje Latvijoje slaptai minės Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 58-ją sukaktį. Ta proga sveikindami latvius, linkime jiems ištvermės kovoje dėl savo krašto laisvės ir vilties laimėti. Lai dzivo briva Latvija!

DR. ŠTROMAS APIE DISIDENTUS SOVIETŲ SAJUNGOJE

(Dr. A. Štromas yra vienas pačių žvausiausių ir Lietuvos pasitarusių intelektualų. Jis šiuo metu profesoriauja Londono universitete)

Apvalicijo stalo konferencijoje, kurią pastaruoju metu buvo sukviėtės Tarptautinis Kultūros Fondas (I.C.F.) Londone, dr. Aleksandras Štromas kalbėjo apie disidentų sąjūdį Sov. Sąjungoje. Tas sąjūdis kilo, — kaip aiškina dr. A. Štromas, — iš poeto, matematikų ir fizikų. Pagrindinis jų siekimas buvo teisėtumas. Sov. Sąjunga turi konstituciją ir įstatymus, bet sovietų pareigūnai jų įstatymų nepaiso, kada jiems patinka, tuos įstatymus apeina.

Pagrindinės disidentų veiklos pagrindas buvo priversti valdžią, kad ji laikytųsi savo leistų įstatymų. Todėl oficialiai disidentai kovoja, kad būtų prisilaikoma sovietų įstatymų. Išvairniai atrodo, kad tuo jie yra daugiau susirūpinę, negu valdžia. Bet iš tikrųjų disidentai kovoja prieš sovietų santvarką, kurioje nėra teisingumo.

Tarp disidentų esama įvairių sąjūdžių. Intelektualių ir humanistų grupėms priklauso tokios žinomos asmenybės, kaip dr. A. Sacharovas. Be to, esama tautinių sąjūdžių ir religinių disidentų. Taip nacionalistų pirmoje eilėje yra keletas nerusų tautų nacionalinių sąjūdžių, kurie siekia autonomijos. Bet yra taip pat ir rusų nacionalinis sąjūdis, kuris yra nusistatęs prieš Sovietų valstybę. Ivaiviu Sov. Sąjungos respublikų liaudyje esama neapvykantos prieš rusus, bet įvairių tautų disidentai vieni kitus gerai supranta. Ju šūkis galėtų būti: Visu šalių nacionalistai vienykietės!

Rusų tautiniai disidentai galėtų būti suskirstyti į dautokratių vyksta trintis. Technokratai yra specialistai, kurie reikalingi krašto pažangai vystyti, bet jie neturi politinės galios. Partijai reikalingos jų žinios, bet ji nenori paleisti jų prie valdžios.

gelį srovių, pradėdant nuo tokių, kurie iš esmės yra neofašistai, ir baigiant liberaliais slavofilais. Jie visi galvoja, kad geografinis Sov. Sąjungos išsiplėtimas Rusijos nacionaliniams interesams yra kenksmingas ir kad Sov. Sąjungos sudėtyje esančioms tautoms turėtų būti suteikta nepriklausomybė.

Yra sakoma, kad korupcija užgrūdino sovietų diktatūrą. Sov. Sąjungoje kiekvienas žmogus yra ekonominis nusikaltėlis. Idealizmas yra mąres. Stalinas išžudė visus pasišventusius komunistus.

Panašus vaizdas matomas Rytų Europoje. Lenkija, Vengrija, Rytų Vokietija ir Rumunija niekad neturėjo tikro komunistinio sąjūdžio. Ideologija tuose kraštuose buvo primesta iš viršaus. Čekoslovakijoje ir Jugoslavijoje būta tikro komunistų sąjūdžio, todėl komunistinis idealizmas tam tikram laipsnyje liko Čekoslovakijoje lie 1968 m., kada jis buvo visiškai sužlugdytas. Jugoslavijoje jis užsiliko.

Disidentai Sov. Sąjungoje yra mažumoje, bet jie yra žvausios milžina. Auga savitarnos jausmo banga, žmonės įdrįsta sakyti esąs net ir žinodami, kad jiems greisia pavojus. Daugeliu atžvilgių sovietų disidentų padėtis šiandien yra panaši į ta, kuria pergyveno senų laikų krikščionijai šventieji.

Sovietų visuomenės viršūnė galima būtų suskirstyti į dvi skirtingas grupes. Pirmą grupę priklauso partokratai. Jie yra valdovai ir kaip tokie naudojami saugios vietomis ir įvairiomis privilegijomis. Bet norėdami išsilaikyti viršūnėje, jie privalo puoselėti marksistinio ekspansionizmo tikslus. Antrai grupę priklauso technokratai. Tai mokslininkai, inžinieriai ir kiti specialistai. Tarp technokratų ir

partokratų vyksta trintis. Technokratai yra specialistai, kurie reikalingi krašto pažangai vystyti, bet jie neturi politinės galios. Partijai reikalingos jų žinios, bet ji nenori paleisti jų prie valdžios.

Dėl prieštaravimų ir nelankstumo sovietų santvarkoje ji negali išvengti savo likimo. Anksčiau ar vėliau ji turės žlugti. Dr. Štromas todėl sakė, kad Vakarai turėtų pakeisti savo politinę liniją Sov. Sąjungos atžvilgiu. Turint galvoje, kad sovietų lyderiai siekia suardyti Vakarų politiką santvarką ir remia marksistus Vakaruose. Vakarų valstybės turėtų teikti pagalbą sovietų vidurinei klasei, technokratams, paremiant jų aspiracijas prieš partijos vadovybę.

Vakarų pluralistinė santvarka yra pakankamai lanksti tokiam darbui, nesudarant diplomatiškus keblumų. Grupės ir organizacijos galėtų veikti Sov. Sąjungos viduje, neeilant vyriausybiu. Jeigu "atolydis" vyks toliau, atsirad daugiau galimybų. Per turizmą krikščioniu organizacijos pradėjo laisviau gabenti į Sov. Sąjungą Biblijas ir kitą literatūrą tikintiesiems. Tam tereikia apgalvoti strategiją.

Dr. Štromas siūlė sudaryti tyrinėjimų mechanizmą, kurio uždavinys būtų paruošti planus ir surasti srendimus, kokia turėtų būti posivietinė santvarka. Ivaivios grupės egzileje turėtų būti sukviestos, ir jų nuomoniu skirtumai išlyginti. Po to turėtų būti paruoštas naujos santvarkos planas.

Pabaigai dr. Štromas pažymėjo, kad užsienis vis dar labai aukštai vertina Britaniją. Todėl šis kraštas turi didelę vertę planuojant ateitį.

D.B.

BRAZINKAI PRAŠO PAGALBOS

Jau rašome, kad imigracijos įstaiga palankiai išsprendė Prano ir Algirdo Brazinskių bylą ir ją pasiuntė Valstybės departamentui. Šis gali nesitikti su imigracijos įstaigos sprendimu, todėl Amerikos Lietuvių Taryba viešu atsiuokimu prašė visus lietuvius rašyti laiškus ar telegramas prezidentui ir valstybės sekretoriui Kissingeriui ir prašyti leisti Brazinskams pasilikti JAV.

Ir patys Brazinskai kreipėsi per spaudą į lietuvių visuomenę, prašydami pagalbos. Jie praše rašyti jų bylos reikalavus valstybės departamentui, kongresmanams, senatoriams, o taip pat ir medžiaginės paramos.

Laiškas ar telegrama galėtų būti ir tokio turinio:

Pleše help Mr. Pranas Brazinskas and his son Algirdas obtain the rights of political refugees and permission to permanently reside in the USA. Extradition would mean death to them.

Su Brazinskais galima susizinti šiuo adresu: 54 Central St., Worcester, Mass. 01604.

Siemet sukako 100 metų, kai Muenchene, Vokietijoje, Karl Lindro ir Fridrich Schipper išrado šaldytuvą.

ATOSVAISTĖS IR ŠEŠELIAI

M. VALKLAITIS

VALDŽIA — MŪSŲ VISŲ TĖTUSIS?

Tarp įvairių politinio žodinio "izmų" mums gal geriausiai pažįstami sekantieji: komunizmas, antikomunizmas; socializmas, kapitalizmas; autoritizmas, demokratizmas; konservatizmas, liberalizmas, Siomės sąvokomis rikiuojame šiuo reikiame įprastinį savo politinį galvojimą, įforminame daugiau ar mažiau trafaretines politines simpatijas bei antipatijas. Tačiau ką tik duotame sąrašelyje, manding, trūksta dar bent vienos terminų poros, kuri gal būt, yra mažiau žinoma, bet ne mažiau naudinga ir reikalinga.

Tai, būtent, etatizmo ir jo priešingybės privatizmo sąvokos, žymincios irgi labai fundamentalų politinį pasirinkimą, gal net fundamentalesnį už kai kuriuos aukščiau paminėtuosius. Jei tai skamba netikėtai, tai dėl to, kad beveik visose egzistuojančiose (ar egzistavusiose) pasaulyje politinėse sistemose (ir jų teoretiniuose pagrinduose) didesnis ar mažesnis etatizmo laipsnis eina bendruoju vardikliu.

Etatizmo žodis kilęs iš prancūziškojo "Etat", reikšiančio valstybę. Šiuo terminu žymimą politinę doktriną būtų galima nusakyti palyginimu. Etatistai į valstybę žiūri lyg į didelę šeimyną, kurioje valdžios pareigūnai yra tėvai, o visi kiti piliečiai — vaikai. Ir kaip tėvai, savaimė aišku, turi pareigą auklėti ir globoti savo vaikus. Lygiai taip, anot etatistų, valdžios pareigūnai turi pareigą auklėti ir globoti savo valstybės piliečius.

Iš šios trumputės apibrėžties jau aišku, kad etatistais gali būti tiek diktatoriniai, tiek ir demokratiniai nusiteikimo politikai. Etatizmo esama visur ten, kur norima valstybės autoritetu ir valdžios jėga perauklėti visuomenę, formuoti "naują žmogų" ar net ir įgyvendinti šiaip kokį projektą piliečių ar tautos "gerovei". Žinoma, totalistinis etatizmas (toks, pvz., kokį praktikuoja komunistai) nuo demokratinio (praktikuojamo, pvz., tam tikrų Vakarų Europos kairiųjų) skiriasi dviem svarbiais bruožais. Pirma, globdami bei auklėdami savo piliečius, demokratiniai etatistai skaitosi su priemonėmis. Jie savo "vaikų" nekanina, jų tvyčia ir beato dairiškai nežaloja, kaip tai daro totalistiniai etatistai. Šia prasme pastarusios būty galima palyginti su "netikusiais tėvais", arba su folklorine "patėvių" figūra, kurios savo globotinius visai skriaudžia. O antra, demokratinio etatizmo sampratoje "vaikai" turi teisę laikas nuo laiko išrinkti kitus "tėvus", kai tuo tarpu totalistiniame etatizme "tėvai" prievartoms keliu lieka vis tie patys. Tačiau tiek vienas, tiek kitas etatistas dirgina išitikinimas. Jog valdžia turi būti visuomenės auklėtojas, taisyimo, manipuliavimo rankis. Visiems etatistams hendras yra siekimas nerienokia ar kitokia valdžia vienam ar kitam formuoti žmogų.

Etatizmui priešinga politinę pasaulėžiūrą galime

prasmingai pabrėžti privatizmu. Ši doktrina skelbia, jog valdžiai turi būti pripažintos tik labai ribotos funkcijos, kurių pagrindinė ir beveik vienintelė yra saugojimas, kad piliečiai vieni prieš kitus nesiimtų prievartavimų, O auklėjimas, visuomenės formavimas ir visokerioji socialinė globa, privatisčių nuomone, turi likti privates politines simpatijas bei kumo pagrindu besitvarkančių telkiniu rankose. Ne valstybė, o pats žmogus, veikdamas individualiai ar kolektyviai (prigimtinėse ar dirbtinėse privatinėse plotmės bendruomenėse), turi teisę apsispręsti ir vydyti (ar nevykdyti) įvairius piliečių ekonominę, socialinę, kultūrinę ir kitokia gerovę liečiančius užmojus.

Griežčiausiai išsiskiria etatistų ir privatistų pažiūros asmeninio elgesio baruose. Paimkim tokį pavyzdį. Visi galime sutikti, kad rūkymas kenkia žmogaus sveikatai ar bent jos neugdė. Tačiau kokias politines įvadas šis faktas diktuoja? Etatistai vis linkę manyti, kad tą "blogą" įprotį reikia stengtis išvesti valstybinėmis priemonėmis. Štai, kitais metais Švedijoje įsigalės įstatymas, kurio valdžia (a) dirbtinai pakels cigarečių kainą iki daugiau negu 2 dol. už pakelį. (b) uždraus cigarečių pardavinėjimą iš automatų. (c) suvaržys cigarečių reklamavimą. (d) uždraus televizijos programose bei filmuose (ne vien reklamose!) rūkymą vaizduoti teigiamomis šviesoje ir (e) vystys stipriai suintensyvintą anti rūkymo propagandą mokyklose. Etatistų nuomone, jei piliečiai patys nesiliauja kenkė savo sveikatai, jiems čia turi "padėti" valstybė savo sankcijomis, draudimais, suvaržymais.

Privatistai kategoriškai nesutinka. Kovoti prieš rūkymą galima, bet tai ne valstybės darbo sritis. Kovoti prieš rūkymą reikia tik privačių santykių plotmėje ir laisvo įtikinėjimo pagrindu. Anot privatizmo šalininkų, toks valstybės brovimas iš asmeninio elgesio sritį yra ne tik principiskai smerktinas, kaip asmens neileičiamybės bei suverenumo pažeidimas, bet ir praktiškai pargaistingas, nes skatinant šiaip solidžius ir padarius piliečius spiauti į įstatymą (tuo būdu piliečių masese keldamas panieka teisei ir teisėtumui) ir — ugdo spekuliacija bei su ja susijusį kriminalistini pagrindį. Visos šios neigiamos pasekmės dramatiškai pasitvirtino spirito prohibicijos metu JAV-se. Siekdami žmogų "taisyti" prieš jo norus, etatistai padarė tai, kad tie norai pradėdami tenkinti nelegaliais ir tvarkos pamatus griaučiančiais būdais.

Nežiūrint to, etatistinis mentalitetas yra nepalyginamai įtakingesnis ir giliau įsišaknijęs už privatistinį. Nė vienas mūsų amžiaus didžiųjų politinių sąjūdžių nėra nuo jo atsilpaidavęs. Iki aukščiausio laipsnio etatizmas išvystė rusiško ir kinietiško raugo komunistai. Bet (Nukelta į 3 puslapi)

TARYBINIO LAZININKO GIESMĖ

Tarybinės Lietuvos gyvenimo tikrovę ne tiek išryškina vieno ar kitą naujo fabriko bei namų kvartalo statyba, menininkų darbai ir žuvinės dešros, kiek tos kažkurių biurokratų tautai surašytos komunistinės maldos. — tie begaliniai komunistinio stabo šlovinimai, tas nuolatinis ir prievartinis to paties melo "tarimas", kuris ir teliudija tikrai "tariamąją" tarybinio žmogaus laimę ir visiškai tikrą paties savęs viešą susiniekinimą.

Mes jau esame anksčiau čia pateikę įvairių okupuotos Lietuvos menininkų bei kitų kultūrininkų net eiliuotus pašlovinimus savo ponui už aplodismentus, už medalius ir už leidimą savo kūryba jį šlovinti. Na, gal sakysite, jog menininkas tam ir yra, kad "meniška meluoti"... Bet štai jums šalies parlamentas. Mūsų supratimu, tai institucija, kurioje kone visada susikryžiuoja skirtingos atstovų nuomonės, vyksta netgi labai karšti debatai, gilus ir kruopštus įvairių pasiūlymų kedenimas ir tiesos ieškojimas, kol išryškėja daugumai priimtino įstatymo net mažiausios smulkmenos. Kitaip, rodos, ir negalėtų būti.

O štai jums Maskvoje sušauktos Sovietų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos, sovietinio parlamento, atstovų kalbų pavyzdžiai. Kalbų, kurias turėjo laimės tarti ir tarybinės Lietuvos reprezentantai, išklodydami lietuvių tautos svarbiausius "rūpesčius".

Na, ir prabyla Vilniaus rinkiminės apygardos atstovas P. Šileikis:

"Draugai deputatai! Ryški ir turininga TSKP CK Generalinio sekretoriaus draugo Leonido Brežnevo kalba šiomis dienomis įvykusiame partijos CK plenumo apginkluoja visus mūsų šalies darbo žmones konkrečia veiksmų programa, atskleidžia didžiulius socialistinės ekonomikos rezervus, nustato partijos XXV suvažiavimo iškeltų pagrindinių problemų sprendimo kelius..."

"Kartu su visa šalimi Tarybų Lietuvos gamyklų ir fabričių, kolūkių ir tarybinių ūkių žmonės deda visas pastangas, kad būtų sėkmingai įvykdyta partijos numatyta didinga komunizmo statybos programa... Tarybų Lietuvos darbo žmonės praėjusio penkmečio metus pažymėjo darbo pergalėmis... Respublikos žemdirbiai sėkmingai įvykdė žemės ūkio produktų pardavimo valstybei užduotį. Didelį mastą pasiekė kapitalinė statyba..."

Ir pagaliau toji "malda" užbaigta taip, kaip visada ji baigiasi ir privalo baigtis:

"Leiskite užtikrinti jus, kad Tarybų Lietuvos darbo žmonės pasiryžę skirti visas savo žinias, jėgas ir kūrybinę energiją sėkmingam dešimtojo penkmečio planų įvykdimui, pasiekti naujų darbo laimėjimų komunizmo statyboje".

Vadinasi, dabar belieka tikrai keturpėsiu pasitursinus kaktą stuktelti į žemę ir sėstis atgal į kėdę...

Pc to sekė jau antra "tajemnyčia", kurią buvo įpareigotas atkalbėti Mažeikių apygardos deputatas K. Mackevičius. Čia ir vėl:

"Draugai deputatai! Nenuilstama TSKP Centro Komiteto, jo Politinio biuro veikla, didelis asmeninis partijos CK Generalinio sekretoriaus draugo Leonido Brežnevo indėlis užtikrinti tarybinei liaudžiai taikias darbo sąlygas... Lietuvos darbo žmonės... sėkmingai įvykdė dešimtojo penkmečio užduotį..." ir panašiai.

O K. Mackevičiaus "liaupsės" pabaiga irgi tokia pati kaip ir P. Šileikio:

"Leiskite užtikrinti, kad Lietuvos darbo žmonės, respublikos partinėms organizacijoms vadovaujant, skirs visas jėgas partijos XXV suvažiavimo nutarimams ir dešimtojo penkmečio užduotims įvykdyti".

Vadinasi, irgi atlikta. Gali nusilenkęs sėstis!

Tai sovietinio "parlamento" pagrindinių šalies reikalų svarstymai ir sprendimai... Ir taip ištiesai — nuo pradžios iki galo. Visų delegatų panašūs.

Niekuc šių "nusižeminimo apeigų" jau nebūtų galima ir pagerinti. Jos beveik tobulos.

Niekio prie šio baudžiauninkų vaidinimo netektų ir pridėti. Gal tikrai trūksta prieš kiekvieną deputato kalbą pasigirstancio Brežnevo botago pliaukštelėjimo — ženklų, kad dabar sekančio priverstinio melagio eilė.

BOKIME VISUOMET JAUNI. RYZTINGI IR KIE TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA. SAIRYK SVARJĖLS

IEŠKODAMI DOVANŲ SAVO ARTIMIESIEMS, ATSIMINKITE KELEIVĮ. JO METINĖ PRENUMĖRA TA BUS GERIAUSIA DOVANA.

SU LIETUVOS ARTOJO GYNĖJU ATISISVEIKINANT

Lapkričio 16 d., kada Keleivio paskutinis numeris buvo ką tik išvežtas į pašta, V. Valys iš Roswell, N. Mexico, pranešė liūdną žinią: "Pranešu, kad lapkričio 11 d. čia staiga mirė agronomas Andrius Valuckas. Prašau paskelbti šią žinią Jūsų laikraštyje".

Velionis A. Valuckas buvo ilgametis Keleivio bendradarbis, todėl žinia apie jo mirtį buvo sukrečianti. Keleiviui jis yra parašęs nemažą trumpesnių ir ilgesnių straipsnių, pasirašydamas savo pavardę ir slapyvardžiais Aves, Žmogus ir kt. Bene paskutiniai jo rašiniai buvo tikros studijos — Lenino tragedija. Liaudies priešas — Stalinas.

Jis gimė 1905 m. spalio 24 d. Sūglgių km., Ploksčių vls., 1926 m. baigė Dotnuvos Žemės ūkio technikumą ir pradėjo mokytojauti Zyplių žemės ūkio mokykloje. Čia jis su užsidegimu pylė į jaunų Suvalkų krašto lietuviukų galvas žinias, kurioms būtinus pažangiam ūkininkui. Mokinių jis buvo mokiama, nes mylėjo ir mokių savo darbą. Išsiga dešimt metų jis skiepijo Lietuvos jaunuoliams žemės ūkio žinias ir būtų gal dar ilgus metus tą darbą dirbęs, jeigu nebūtų buvęs nuo jo prievarta pašalintas, kai tą Lietuvos kampa ištikio nepaprasti įvykiai, istoriją jau jėgė suvalkiečių ūkininkų streiko vardu.

Velionis Andrius, iš artojų kilęs, jų tarpe gyvendamas ir su jais artimai bendraudamas, gerai žinojo visus jų rūpesčius ir vargus, todėl nereikia aiškinti, kad jo jautri širdis negalėjo būti jiems abejinga ir jis negalėjo pasilikti nuošaliai, kai jie, nepakęsdami sunkios padėties, griebėsi paskutinio ūkininkams neįprasto ginklo — streiko.

Jaunas ir kupinas energijos Andrius uoliai rėmė tą streiką, padėjo artojams kovoti dėl jų geresnio gyvenimo. Jis stovėjo kovą, sau jokios naudos nelaukdamas, o pavojus buvo didelis. Nevienas streikininkas žuvo, keli buvo suaudyti teismo sprendimu. Andrius Valuckas buvo laimingesnis, nes iš tų įvykių išėjo tik kelerius metus pasėdėjęs kalėjime.

Žinoma, į senąjį darbą jo jau nebeprisiėmė, todėl jis atėjo į Lietuvos žinių redakciją, kur savo atria plunksna badė to meto valdančiųjų akis.

Lietuvą užplūdus komunistams, Andrius ir jiems pasirodė pavojingas, todėl jis ir vėl patenka į kalėjimą.

Ir iš jo teiseina, kai komunistai, kelnes pasiraityje, bėgo Maskvos link.

Politiniam darbe velionis Andrius anksti pradėjo eiti su valstiečiais liaudininkais. Jis 1938-1940 ir 1944-1946 metais buvo jų sąjungos generalinis sekretorius ir jų atstovas Vlike.

Platų barą velionis yra išvėręs ir mūsų spaudoje. Žemės ūkio klausimais jis rašė Žemės ūkyje ir ūkininko Patarėjyje, o politiniams ir visuomeniniams klausimais — Lietuvos žiniuose, Varpe, Lietuvos ūkininke. Naujienoje ir Keleivyje.

Atskirai yra išleidęs Kolektyvinę tironiją ir du romanus: Netikėtas šūvis (1934 m.) ir Nemuno sūnūs (1955 m.), — dviejų tomų veikalas, kuriame vaizduojamas minėtas suvalkiečių ūkininkų streikas.

Žinau, kad velionis yra parašęs kelių simtų puslapių veikalą apie 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą. Deja, jis neišleistas, tik kelios jo ištraukos buvo išspausdintos Keleivyje. Gal jis turi parašęs ir kai ką daugiau.

Taigi, velionis gyveno ne tik sau. Ir iš šio gyvenimo jis išėjo, Vinco Kudirkos žodžiais tariant, palikęs aiškų ženklą. "kad žmogumi būves".

Išsikis, Lietuvos žemės artojo drauge ir gynėju, ramiai toli nuo savo pamiltųjų laukų. Tavo ištikimai gyvenimo palydovei giliausia užuojauta.

J. Vanagas

V. KRĖVĖS PREMIJA EDUARDUI CINZUI

Montrealio Lietuvių Akademijos sambūrio vienuoliktąjį literatūros premija (\$500) paskirta Belgijoje gyvenančiam rašytojui Eduardui Cinzui už jo romaną "Raudono arklio vasara". Kurį išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas.

Vinco Krėvės premija iki šiol buvo apdovanoti šie rašytojai: Jonas Aistis, Jonas Mekas, Marius Katiliškis, Vincas Ramonas, Algimantas Mackus, Kostas Ostrauskas, Antanas Vaičiulaitis, Kazimieras Barėnas, Juozas Kraliauskas ir Lūnė Suteika.

JO SOSTAS DAR NEDREBA

Kaip žinoma, Albanija yra vienintelė Europoje komunistų valdoma valstybė, kuri nutraukė ryšius su Maskva ir persimetė į Kinijos komunistų vadovaujamą stovyklą.

Taip tvirtai valdžioje sėdi Albanijos komunistų partijos vadas Envero Hoxha, nes partijos kongresas lapkričio 7 d. jį vėl išrinko partijos vadu. Tose pareigose jis yra nuo 1946 metų, kada komunistai pradėjo valdyti Albaniją.

PAGERBKIME VERTUS PAGARBOS VYRUS

Prieš 12 metų mirė vienas iš paskutiniųjų Vasario 16 akto signatarų Steponas Kairys. Po metų jau mirė jo artimiausias draugas Kipras Bielinis. Jų jaunystės keliai būto skirtingi, bet valstybės kūrimo metu jie ėjo tuo pačiu laisvos Lietuvos demokratijos keliu.

Kairys dar caristinėje Rusijoje baigė aukštuosius inžinieriaus mokslus. Bielinis nuėjo savo tėvo, didžiojo knygnešio Jurgio Bielinio keliu. Dar būdamas gimnazijoje, už lietuvišką veiklą buvo suimtas, ketverius metus kalintas. o po to — Sibiras.

Švintant Lietuvos laisvės aušrai, abudu stovėjo laisvės kovon ir valstybės kūrybos darbu. Kairys su kitais to meto patriotais Vilniuje pasirašė nepriklausomybės aktą ir rūpinosi demokratines Lietuvos valstybės pagrindais. Bielinis, grįžęs iš Sibiro tremties, Šiauliuose tuoj stovėjo dirbti partizanų štabe. Kur tuo metu ėjo kovos su bermontininkais ir augo rusiškų komunistų grėsmė.

1920 m. jie abu vyrai jau susitiko Steigiamajame seime, kur per visas tris demokratinių seimų kadencijas kartu dirbo. Jų visuomeninė veikla ir asmeniška draugystė nenutrūko ligi mirties. Jūs kartu matėme Lietuvos valstybės kūrybiniam darbe, politinėje ir visuomeninėje veikloje.

Užėjus Lietuvos nelaimės okupacijų metu, juodu dirba rezistencijoje ir Vlike, Atvykę į JAV, abudu apsisistoję New Yorke. Čia vėl dirba Vlike, Lietuvos Laisvės Komitete. Be to, abudu rašo atsiminimus. Kairys parašė du, o Bielinis tris stambius veikalus. Bielinis dar parašė porą mažesnių knygelių apie komunistų terorą.

Pašlijus prof. Kairio sveikatai, Bielinis rūpinosi ir jo knygų išleidimu. Be to, rūpinosi ir jo asmenine globa. Jų gyvenimo keliai baigėsi vienas po kito. Kairys mirė 1964 m. gruodžio 16 d., o Bielinis — 1965 m. gruodžio 7 d. Taip užsibaigė šių šviesių lietuvių gyvenimas ir darbai.

Dabar yra susidaręs platus komitetas jiems abiemis pastatyti jūgtiniam paminklui. Komiteto pirmininkas yra dr. Jonas Valaitis, sekretorius Grožvydas Lazauskas, vėjus pirmininkas Juozas Skorubskas ir kasininkai — J. Krutulis ir Mykolas Pranevičius.

Dabar vykdomas paminklo statymui aukų rinkimo vėjus.

P. Venclova

Geris zedynai

Angly-lietuvių kalbų žodynai, V. Beravykas, nauja laida, apie 3.000 žodžių 590 ps., kainą \$8.90.

Lietuvių-anglų kalbų žodynai, redagavo Karsavėnaitė ir Slapoberskis, apie 27.000 žodžių 511 pol., kainą \$8.00.

ATOŠVAISTĖS IR ŠEŠĖLIAI

N. VANULAITIS
O KĄ SVEIKAS VEIKELIS PER PIRMAJĄ BOLSEVIKMETĮ?

PIKETAVO DAINUOJANČIUS VERGUS — tokią didelę juodom raidėm antraštę spalio 27 d. laidos pirmam puslapyje užrašė vienas mūsų dienraštis, pasiskelbęs "visų lietuvių laikraščiu už tautos laisvę". Tie vergai — tai iš okupuotos Lietuvos atvykusiu menininkų grupė, Chicagoje davusi koncertą. Gi vergus piketavusieji turėjo atsinešę plakatus su tokiomis užrašais:

— Sovietų agentai, grįžkite į Rusiją!

— Nenaudokite lietuvių dainininkų rusų propagandai!

— Šalin komunistinės dainos — Laisvės Lietuvai!

— Rusų propagandistai, grįžkite į Rusiją! Pasiimkite ir dainuojančius vergus! Nenaudokite lietuvių vardo!

Iš straipsnio neišau, ar tie iš okupuotos tėvynės atvykę menininkai patys visi savo akimis matė šiuos "gražius sveikinimus". Tačiau galiu drąsiai pasakyti, kad, jei aš būčiau juos lydėjęs politrukas, tyčia būčiau pasistengęs, kad jie visi juos pamatytų. Ir ta proga būčiau šitaip jiems dalykus "aiškines":

— Na, matot, kaip jus pasitinka užsienio lietuviai! Ar ne teisybė kalbėjom apie buržuazinius nacionalistus? Ar patys neregėt, kaip jie jūsų nekencia ir kiek jums turi pagiežos? Lietuvių kompozitorių ar liaudies sukurtas dainas vadina "komunistinėmis" (o tai, kaip žinot, jiems didžiausias paniekimo žodis), jūsų pačių nelaiko lietuviškas, bet tik lietuvių vardą naudojančiais rusais, o šalį, iš kurios atvažiuot ir į kurią dabar atgal jus varc, vadina ne Tarybų Lietuva, netgi ne kažkokia "okupuota" Lietuva, bet stačiai — Rusija! Ar tai čia jau pasiilgti užjūrio broliai?

Arba, jei būčiau koks Lietuvoje rusų pastatytas kultūros komisariato prievaizda, visus tuos menininkus, jiems grįžus, susikviesčiau į būrį ir jiems parodyčiau ir tą antraštę, ir tą straipsnį, ir bent kelis tuo pačiu stiliumi parašytus "Naujienu" vedamuosius, sakydamas:

— Ar dabar jau pamatėt, kas yra tikrieji jūsų broliai? Tik pagalvokite, ar jus bent kartą šitaip sutiko gastroliuojančius Maskvoje, Leningrade, Alma-Atoje, Nozavosibirske? Argi dabar nesuprantate, kad jums nėra ko ilgesingai dairytis į Vakarų, kur jūsų laukia tik svetimi, šalti ir atšiaurūs veidai? Argi nematote, kad tik Maskva jums tiesia draugiškai savo ranką, kad tik tarybinių respublikų seime jus randate sau šilumą ir pagarbą?

O jei būčiau sovietinio saugumo agentas, paskirtas dirbti Amerikos lietuvių tarpe, tai kaip syk raginčiau šitokius plakatus gaminti, šitokias antraštes į išėvių laikraščius dėti ir rūpindžiausi, kad kuo daugiau iš Lietuvos atvykstančiųjų, šičia būdami, gautų pasiskaityti "Naujienu"...

Žinoma, kad tie viešintys lietuvių menininkai tam tikra prasme yra vergai, tai teisybė. Visi sovietinės kontrolės prispausdiję nėra vergo junga. Bet ar priitinka, sakyskim, tuo am žmogai būtinai į akis sakyti, kad žiūrėk, tu luošas!! Ar tai žmoniška? Ir kas gi buvo laimėta, tuos artistus demonstratyviai išvadinant vergais? Jei būtų nuosirdžiai tikima, kad jie iš tiesų pavergti, to nebūtų buvę daroma. O gal chamiškam cinizmui nėra ribų?

Už to chamizmo greičiausiai slepiasi galvosena, jog, parafrazuojant žinomą amerikiečių posakį, vienintelis Lietuvoje geras lietuvis — miręs lietuvis. Visi gi kiti, kurie nespėjo išbėgti ar kurie nepakliuvo į Sibirą — tai tik pardsidavėliai, prisiplakėliai, oportunistai... Juk tik dėl šitokios, o ne kitokios galvosenos vienas kitas mūsikių (ir vėl tame pačiame "visų lietuvių laikraštyje už tautos laisvę") ėmė priekaištinau kamantinėti Jurais, kodėl jis tik 1972 m. pareiškė savo garsuui protestą sovietiniams viršininkams ir ka jis darė ir kodėl tylėje visa laiką iki tol? Atseit, jei ta' o' j'rai prie sovietu jam sekėsi išbėgti ovyam ir sveikam, aiškūs b'odymas, kad jis buvo tautinis ir politinis parasas!..

Lengva, saugiai šitoj laisvojo žemelėj gyvenant, rikiuoti ir teisti tėvynėje sunkiai už būvį kovojančius lietuvius. Lengva iš jų reikalauti heroizmo ir mirties, patiems turint tik saugotis, kad nepersivalgytume. Lengva deklamuoti, kad "mūsų kelias yra Basanavičių, Kudirkų, Strazdelių ir žuvusių Lietuvos gariose ar Sibiro tundrose partizanų", kai mus nuo ano girių ir tundrų skiria tūkstančiai mlynu skaidraus Atlanto vandenilio. Tada grįžta ir drąsa, ir noras kovoti...

Būtų įdomu prie progos paklausti, ką tie, kurie iš Lietuvos pas mus atvažiuojančius žmonelius piketuoją ir kovingai apšaukia, ką jie patys drąsienos veikė per, sekysim, pirmąjį bolševikmetį, kol dar nebuvo Lietuvos palikę? Kokius piketus, kokius plakatus, kokius atšaukimus, kokias demonstracijas mūsų šiandieniniai "vengu pikietuotojai" ruošė 1940-41 m. prieš okupantą? Kur ir košią drąsą jie tada parodė, kada jie buvo pačiame kovos lauke, o ne už mairiu mėlvnuju? Kokia "kova prieš okupantą" jie tada pasišymėjo?

Ryšium su tuo būtų ne pro šali pacituoti keletą pulk. Vaeclavo Šliogerio, buv. prez. Ant. Smetonos adjutanto, žodžių iš š. m. spalio mėn. "Akiračių". "Prisimintinas ir Liaudies seimo 1940 m. liepos mėn. elgesys. Ne visi jo nariai buvo komunistai. Dalis narių buvo kairiųjų pažiūri, bet patriotai. Žinoma, jog neatsirado nei vieno drausolio, kuris nors žodinį protestą ar nepritari-

(Nukelta į 3 puslapį)

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Išvyko duoti "ataskaitos"

V. Petkevičienė rašo iš Vilniaus "Vilniai", kad dabar Lietuvoje vieši "Zinomas pažangiųjų JAV veikėjas, ilgametis "Vilnius" laikraščio redaktorius Stasys Jukubka su žmona Onute".

Jį priėmęs pats komunistų partijos komiteto pirmininkas sekretorius Petras Grinkevičius. Pokalbio metu dalyvavę centro sekretorius Lioginas Šepetytis, centro komiteto užsienio ryšių skyriaus vedėjas Feliksas Strumilas ir "Tėviskės" d-jos pirmininkas Pranas Petronis.

S. Jukubka tarp kitko perdavęs "nuoširdžiausius pažangiųjų Amerikos lietuvių linkėjimus Tarybų Lietuvos darbo žmonėms" ir pasveikinęs juos "Didžiojo Spalio šventės proga".

Dail. A. Žmuidzinavičiaus 100 metų sukaktis

Spalio 31 d. sukako 100 metų, kai gimė įžymusis dailininkas Antanas Žmuidzinavičius. daugelio ir šio krašto lietuvių pažįstamas, nes jis čia lankėsi 1922-24 metais ir surengė parodas Washingtone, Chicagoje ir New Yorke. Mirė 1966 m. rugpjūčio 9 d. Kaune.

Ta sukaktis plačiai paminėta.

Nusipelnę teatralai

Pastaruoju metu buvo apdovanoti keli Vilniaus dramos teatro nariai.

VALDZIA — TĒTUSIS...

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

ir pagrindinių demokratinių ideologijų išpažinėjai nuo jo nėra išsilaisvinę. Kairieji, pvz., paprastai reikalauja aktyvaus valstybės organų dalyvavimo kovoje už tam tikrą kai kurių visuomenės sluoksnių interesus antagonistinę politinę - ekonominę programą. (Tik labai negausūs anarcho - sindikalistai iš kairiųjų esti žymiau paveikti privatistinės gairės). Dešinieji, ar tai būtų krikščionys demokratai, ar nacionalistai, taip pat vaizduojasi valstybė kaip tam tikrą ideologinių siekių gynėją. Gal tik europietinio (europietinio, ne amerikoniško!) tipo liberalai (kurie rinkimuose paprastai negauna daugiau kaip 10% balsų) yra sekmingiau (nors ir ne visai nuosekliai) nuvalę pagunda žiūrėti į valstybę kaip į teisėtą substancialios pasaulėžiūrinės programos vykdymo įrankį.

Detaliau bei giliau privatizmo ir etatizmo sampratas nagrinėsime kada nors ateityje. Tuo tarpu pasitenkime nurodymu vienos priešas, kurios paskatino šios temos imtis: būtent, mūsų įsitikinimu, etatizmas šiuo metu, aplamai paėmus, nesilpnėja (kaip turėtų būti), o stiprėja, ir dėl to Vakarų valstybės gali išpūti iš vidaus greičiau, negu jas sušpė nuskinti Kremliaus barbarai.

Kitą savaitę: Idomios pulk. V. Šliogerio mintys.

Nusipelnusio meno veikėjo vardas suteiktas aktoriumi Laimonui Noreikai ir teatro direktoriui Pranui Treiniui.

Nusipelnusio artisto vardas suteiktas Johnui Kavaliauskui ir aktorei Aldonai Janušauskaitei - Dausienei.

Garbės raštus gavo meninės dalies vedėjas Juozas Dobkevičius, literatūrinės dalies vedėjas Alfonsas Dūdys, direktoriaus pavaduotojas Julius Kuodytis ir vyresnioji grimoatoja dailininkė Matrona Stirmanova.

LAISKAI REDAKCIJAI

Gerbiamoji Redakcija,

Esu dėkingas Keleivio redakcijai už paskelbimą, kad 1926 m. gruodžio 17 d. per versmininkai susaudė tris komunistus, o vėliau, Antanui Smetonai prezidentaujant, keturis Suvalkijos ūkininkus. Kadangi nuo to laiko, kai dipukai pradėjo važiuoti į Ameriką ir Kanadą, kitoje prieškomunistinėje spaudoje apie tai vengiama rašyti, tai siunčiu Keleiviui penkinę.

O jei Keleivis dar teiktųsi teisingai paskelbti, kodėl komunistai tiek daug žmonių iš Lietuvos išvežė į Rusijos šaltąjį Sibirą, tai pridėčiau dar kitą penkinę.

1975 m. sveikatai sušlubavus, tebesergu ir šiandien. Ligoninę turiu eiti kas antrą savaitę sveikatos patikrinti. Buvau tiek nusigyvenęs, kad daktarai nebebuvo tikri, ar aš begyvensiu. Dabar jaučiuosi geriau, bet kas žino, gal vėl teks ligoninėn atsigulti, todėl atnaujinu prenumeratą, kad Maikio tėvas mane ir ten lankytų.

Su geriausiais linkėjimais Keleivio leidėjams

Kazys Beniušis

Winnipeg, Ma.

o

Gerbiamasis Keleivio Redaktoriau,

Jau netrukus baigsis šie metai. Laikas siūsti kitų metų prenumeratą, todėl siunčiu \$20; prenumeratos \$10 ir \$10 auka.

Jūs, visus Keleivio darbuotojus, nuosirdžiai sveikinu ateinančių Kalėdų ir 1977 metų proga. Tebūnie Naujieji metai Jums visokiomis sėkmingi.

Su pagarba

Ona Kovachevsky

New York, N.Y.

P.S. Nuosirdžiai dėkojame Onai Kovachevsky už jos teikį didelį palankumą ir paramą Keleiviui. Turime parstebėti, kad jos prenumerata jau yra sumokėta ne už vienerius metus pirmyn ir ši jos auka taip pat yra ne pirmoji.

Keleivio red.

o

Gerbiamoji Keleivio Redakcija,

Nuosirdus aciu už man siunčiamą Keleivį. Suprantu lietuvių spaudos vargus, stengiuos, kiek galėdamas, ją remti.

Siunčiu \$25. Iš jų skiriu \$20 dviejų metų prenumeratai ir \$5 auka. Penki do-

leriai maža auka, bet mūsų pinigais tai yra 2-3 darbo dienų uždarbis.

Linkiu jums išvermės kovoje dėl mūsų tėvynės Lietuvos laisvės.

Juozas Šiušis

Buenos Aiores, Argentina

VASARIO ŠEŠIOLIKTOS GIMNAZIJA

Šiai gimnazijai užsidayti viena grėsmė jau išnyko: vien užjūrio lietuviai šiems mokslo metams jau davė 16 naujų gerų mokinių. Daugiau jų atsirado ir iš pačios Vokietijos. Bet kita grėsmė dar liko: tai vokiečių valdžios reikalavimas gimnazijai ir mokinių bendrabučiui išlaikyti vieną trečdalį visų išlaidų padengti pačių lietuvių jėgomis. Jei šios proporcijos išlaikyti nepajėgtume, vokiečių valdžia galėtų atsakyti apmokėti likusias išlaidas.

Kad taip neatsitiktų, reikėtų pagyventi būrelių veiklą, pritraukiant naujų rėmėjų ir atgaivinant jau nebeveikiančius būrelius. Gal būtų įmanoma paskatinti pajėgesnius rėmėjus savanoriškai pakelti mėnesinius įnašus iš vieno dolerio į pusantro ir daugiau, nes per paskutinius dešimtmečius dolerio vertė žymiai sumažėjusi?

Jei kitos etninės grupės, kaip latviai, estai, ukrainiečiai ir lenkai, savo aukomis panašias gimnazijas sugeba puikiai išlaikyti, argi mes tai padaryti nepajėgtume? Negi mes esame silpniau įsikūrę ar žemesnio kultūrinio lygio už juos?

Chicagoje veikia gimnazijai remti komitetas, kuris per spaudą, radiją, laikraščius ir asmeniniais kontaktais stengiasi pakelti lietuvių tėvų, jaunimo ir visuomenės sava gimnazija didesnę susidomėjimą. Paramos reikalingų mokinių stipendijoms šiems mokslo metams komitetas yra sutelkęs \$3,132,000 auka. Dar trūksta \$1,045,000.

Mokinių skaičiui iš užjūrių padidėjus, kaip rašo gimnazijos direktorius, tenka juos kai kurių dalykų atskirai mokyti. Susidaro papildomų išlaidų, kurias gimnazijai pakelti labai sunku. Todėl direktorius prašo dar didesnę talkos bei paramos. Gimnazijai auksa visada galima siūsti ar įteikti Keleivio administracijai: 636 E. Broadway, Ma. 02127.

LOS ANGELES, CAL.

"Lietuvių Dienų" banketas

Spalio 17 d. "Lietuvių Dienų" žurnalas atžymėjo savo 25 metų sukaktį. Ta proga buvo surengtas Ambasador viešbutyje banketas. Čia pagrindines kalbas pasakė Ignas Medziukas ir poetas Bernardas Brazdžionis. Daugelio organizacijų pirmininkai sveikino žodžiu ir taip pat gauta daug sveikinimų raštų, jų tarpe ir "Keleivio".

"Lietuvių Dienas" leidžia Antanas Skirius, redaguoja redakcinę kolegija. Prenumerata metams \$12.00. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Cal. 90029.

Artinasi Kalėdos. Visi jau ieškome dovanų savo artimiesiems. Nepamirškim, kad labai gera ir pigi dovana — Keleivio metinė prenumerata — \$10.00.

JAŠINSKAS PRABILO APIE JANONĮ PADĖKIM TAUTOS FONDUI

ST. SANTVARAS

(Paskaita, skaityta 1976 m. spalio 16 d. Bostono Kultūros Klube, supažindinant su Jurgio Jašinsko parašyta poeto Juliaus Janonio monografija)

Ta pati Lietuva. Rodos, tie patys lietuvių tautos rūpesčiai, vargai, siekiai ir idealai. Ta pati žalia ir derlinga Biržų krašto žemė. Tie patys bežemių ir vargdienių nepriekliai, ta pati jų žmogiškoji dalia. Ir net tas pats evangeliku-reformatų tikėjimas, kunigaikščių Radvilų įdiegtas — ta pati protestantizmo tvirtovė, Biržų krašte iki mūsų dienų tvirtai išsilaikiusi. Ir, be viso to, gyvi ir betarpiški dviejų šeimų — Janonių ir Jašinskių — santykiai, vienu kitu laikotarpiu asmeniškų draugysčių surišti ir suintyminti.

Ką dar būtų galima prie čia sumintų "argumentų" pridėti? Man regis, tai ir yra tie Biržų krašto akmenys, į kuriuos atsirėmęs Jurgis Jašinskas ėmėsi savo esme pagirtino ir idealistinio, o drauge ir itin sunkaus uždavinio — parašyti poeto Vaidilos Ainio—Juliaus Janonio monografiją.

Kai jo veikalas, pavadintas Poetu ir revoliucionierium, jau persirito per spausdinimo mašinas ir iėjo takų į skaitytojų namus (turėjo būti atspausdintas 1971. bet pasirodė tik 1976 m.), savaime atkyla būrys klausimų: Ar Jurgiui Jašinskiui pasisekė atskleisti ir nuskaidrinti kūrybinį Poeto veidą? Ar jam pavyko Vaidilos Ainį iškelti į objektyvių aptarimų svesias? Ar jis nepaklydo kontroversijų — teigimų ir prieštaravimų — susikryžiuose? Ar apgynė Julijų Janonį nuo bolševikinių užmačių? Ir ką savo darbu jis davė lietuvių literatūros mokslui?..

Painūs ir sudėtingi yra tie klausimai, gal net atskiros studijos verta medžiaga. Skaitytojai, kurie susidomės Jurgio Jašinsko Poetu ir revoliucionierium, be abejonės, patys pabandys į minėtus klausimus vieną kitą atsakymą atrasti.

Jurgis Jašinskas, įsitraukęs į darbą, gausioj medžiagoj regimai blaskosi, karštai polemizuoja su okupuotoj Lietuvoj reikiamom nuomonėm apie Janonį, bet yra surinkęs vertingų atsiminimų pluoštą, rašo su pagarba ir meile Janonių šeimai, rašo širdies krauju. O tai ir yra toli druska, kuri mūsų kultūrinio publicisto darbą daro lengvai ir maloniai paskaitom, mus įtraukiančiu į jauno žmogaus tikrai šurpią dramą. Ir, be to, kai kuriom nuomonėm bei išvadom Jašinsko veikalas mums yra ir savas, ir patrauklus.

Poetas Vaidilos Ainis—Julius Janonis lietuvių grožinės literatūroj, dar ir mūsų dienom, yra didžiai kontroversiška asmenybė. Tiesa, dėl jo poetinio talento niekas jokių abejonų nekelia. Ir toji pažiūra nėra tik dabar gimusi — jau 1921 m. Kazys Binkis įdėjo pluoštą jo eilėraščių į pirmuosius Vainikus. ikėlė jo vardą į mūsų poezijos istoriją. Savam laike Juliaus Janonio asmeniniai, gamtiniai ir publicistiniai eilėraščiai skamba įtikinamai ir įtaigiai. Ir tuose jo darbuose regimas neabejotinas talento brendimas. Labai apgailėtina, bet nesuspėjusiai ir kontroversijos keroja tik dėl to, kad jau gana ilgą laiką, kai tik bandoma pamėkėti apie Julijų Janonį, tuoj įpuolama į kraštutinumus. Lietuvoj iš jo daroma kažkokia vienos grupės savastis, jis liaušinamas kaip bolševikas, neklaidingos rusų revoliucijos pranašas, Lenino ištikimas pasekėjas, beveik vienintelis toks revoliucijos poetas. Bendri lietuvių poezijos interesai, tos poezijos istorinė perspektyva tokiu būdu sujaukiama, o tada ir pats Janonis darosi kažkoks nesavas ir vieknas.

Čia, Amerikoje, galima sakyti, net šiandien Janoniu priskiriama religinio reformatoriaus Kalvino revoliucinė tradicija, jis gretinamas su reformacijos pradininkais, kaip kunigaikštis Radvila Juodasis, teigiama, kad kiekvieni eilėraščių skaičiui jis pralenkęs Maironį, raštų gausa prašokęs Donelaitį (žr. V. Karoso komentaras apie Jul. Janonį, Naujienos Nr. 233 ir kt., 1976 m.). Ką ir besakyti, pagarba tragikajam poetui tiesiog iš aukštų padangių!..

Tuo tarpu Vaidilos Ainio biografiniai faktai byloja visai ką kita: teisybė, rusų revoliuciniame pogrindy jis dalyvavo, bet bolševijų kontrrevoliucijon neįsijungė, nes jau buvo miręs; Kalvino tradicija savaime atpuola, nes Kalvinas rėmėsi Kristaus mokslu, o Janonis savo kelią grindė Marksu, beveik tobula priešingybe tai, kurią tikėjo Kalvinas. Na, o literatūrinių darbų kiekybė jokių atveju neatsveria jų meninės kokybės, tad visi tie, kurie Jul. Janonio talentą gerbia, iš viso neturėtų tokia argumentacija žaisti.

(Bus daugiau)

BOKIME VISUOMET JAUNI. RYZTINGI IR KIB TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMETA. STEPONAS KAIRYS

Prel. Jono Balkūno, Tautos Fondo pirmininko, kalba per radiją 1976 m. spalio 2

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas siekia Lietuvą išlaisvinti iš rusų okupacijos. Ir Lietuva bus išlaisvinta.

Laisvinimo kova vedama žmogaus teisių ir tautų laisvės gynimo frontuose. Ši kova sutinka daug kliūčių ir truks ilgesnį laiką, kol Lietuva kaip laisva ir nepriklausoma valstybė bus pasaulio priimta. Moralinė jėga nugalės Sovietų Sąjungos militarinę galią.

Kai per auksas ir pasisventimą Vasario Šešioliktosios Aktas buvo paverstas valstybine realybe, lietuvių tauta demokratiškai valdėsi 22 metus. Apgautė ir melu Lietuva buvo okupuota ir inkorporuota į Sovietų Sąjungą. Okupantas naikina, griaua ir slepia visa, kas laisvės ir nepriklausomos valstybės buvo sukurtas. Okupacija surijo daug aukų, daug išvežta Sibirą, kalėjimuose mirė ar Rusijoje dingę. Štetimieji atkraustomi kraštan, ir tauta rusinama. Patriotai savo tėvynėje yra skriaudžiami. Bažnyčia varžoma, tikėjimas slopinamas, tautinis judėjimas niekinamas.

Liuko tikslas yra visas šias skriaudas kelti viešom.

Žmogaus teisių ir laisvių gynimas Lietuvoje yra Vliuko uždutis. Jo paskirtis yra prisidėti prie pastangų, kad Lietuva ir jos byla neliktų svetima naujai paaugančiai mūsų kartai ir kad nebūtų užmiršta tų valstybių, su kuriomis Lietuvos valstybė santykiavo ir dabar santykiauja. Šiandien Jungtinėse Tautose yra trigubai tiek valstybių, kiek buvo Tautų Sąjungos laikais, kada Lietuva buvo jos narys. Jas Vlikas informuoja apie lietuvių tautos teises ir jos siekius.

Šią informaciją paruošti ir išleisti Vlikui padeda

AUKOKIME TAUTOS FONDUI!

Mielas Lietuvi,

Tautos Fondo tikslas yra VLIK, išlaikymas ir Lietuvos laisvės bylos finansavimas. Aulos, didelės ar mažos, sudėtos kartu, sudaro sumą, kuri įalina šią organizaciją atlikti savo paskirtį.

Jeigu Tamstos apylinkėje yra TF įgaliotinis, savo auką atiduok jam. Jeigu jo nėra, šusk TF Centru, panaudodamas pridedamą atkarpą. Gvė auka, pasiūsimė kvitą. Aukos yra atleidžiamos nuo mokesčių (tax exempt).

Tautos Fondo Valdyba

Lithuanian National Foundation, Inc. (Tautos Fondas) P. O. Box 21073, Woodhaven, Mass. N.Y. 11421 ar

Lietuvos laisvės bylai parenti siunčiu auką
Vardas ir pavardė
Adresas
Data

WORCESTERIO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
Trečiadieniai 8-9 val. vakaro
Šeštadieniai 5-6 val. vakaro
WICN 90.5 FM
E. Meilus
23 Shirley Rd., Shrewsbury, Ma. 01545
Tel. 852-3665

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Kaip tau sekasi, Maiki?

— Tėve, ar tai tu? Juk žadėjai važiuoti į Washingtoną ir ten praityti tarnybos Baltuosiuose Rūmuose?

— Žadėjau, Maiki, bet nepasisekė.

— Tai kokios priežastys tavo sulaukė?

— Aš pats save suturėjau.

— Kodėl?

— Matai, Maiki, ne visada ant šio svieto viskas taip gražiai susiklosto, kaip iš anksto numatoma. Daug dažniau būna taip, kaip žemaičiai sako: žmogus sau, o velnias kulkas gauda. Taip ši rožė pasidarė ir su mano likimu.

— Tai kas atsitiko?

— Atsitiko, kas ir kitais kartais atsitinka. Prieš kelionę aš dar nuėjau pas Zacciną savo kojas pastiprinti ir su frentais atsiveikinti. Bet kai jie pradėjo mane čestavoti ir prašyti, kad ir jiems paripinčiau pas naują prezidentą džiabą, tai ir nežinau, kaip ta čestavonė pasibaigė. Atsitokėjau tik kitą dieną burde su gospadinės pamacia. Ji man ant galvos sukrovė visą stirtą ledų, kad gyvatinės poizenas išgaruotų, ir per naktį į visus šventuosius poterėavo, kad velniui mano girtos dūšios neatiductų. Bet buvo ir dar blogiau...

— O kas dar blogiau galėjo būti, kai jau šitaip nusilesei? Gėda, tėve!

— Vot, Maiki, sarmatai tikrai didelę apturėjau. Kaip gospadinė pasakoja, tai poliemonai mane juokdamiesi tik su vienais trumpais marškiniais namo parvežė. Sako, kad aš pradėjau rengtis gulti tik iš Zaccikos saliu-

no išėjęs, nes kepurę rado užmamtą ant vandens gidranto, kelnes pakabintas ant kaimyno tvoros, o šalbiarka buvau užsiklojęs, gulėdamas ant Sau Bostono banko trepu.

— Tikrai, net gėda tokių tavo išgyvenimų ir klausyti.

— Bet aš, Maiki, šiaip kūniškai dabar fylinu gerai. Aš mislinu, kad noemberio 21 dieną galėsiu nueiti ir į Bostono lietuviškų saldotų šventę, kur noriu susitikti su tais savo frentais, kurie dėl Lietuvos liuosybės vajuvojo.

— Nueiti tai tikrai turėtum, tik tenai neapsiskandalink.

— Dėl to, Maiki, tai būk šur. Tenai aš kaip striūna išsitempęs stovėsiu, nes ir be tavo pamokymų žinau, kaip reikia vajuonam žmogui laikytis.

— Taigi, žinok, tėve, kad tenai susirinks Amerikoje esantieji buvę Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoriai ir kariai, dabar čia susijungę į Ramovės draugiją, kurie prisimins tuos laikus, kai dėl Lietuvos laisvės teko kovoti net su trimis priešais: lenkais, bermontininkais ir maskviniais bolševikais. Betgi tu, tėve, tose kovose nedalyvavai, tai daug ko ir nežinai.

— Stop, Maiki, nes matau, kad niekus porini. Kaip tai aš toje vainoje nedalyvavau? Juk mes, Amerikos lietuviai, tais čėsais pirkom laisvės bonus, auktojom su-seivintus centus ir dolerius, siuntėm Lietuvos valdžiai, kad ji turėtų už ką nupirkti Lietuvos saldotam duonos, drapanų ir zbrajų. Juk tikimiesi tik su vienais trumpais marškiniais namo parvežė. Sako, kad aš pradėjau rengtis gulti tik iš Zaccikos saliu-

BROCKTON, MASS.

Dar vienas žiburėlis — Jaunimo ansamblis

Brocktone prieš keliasdešimt metų aidėjusių lietuvių chorų garsą tebetėsia šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, kuriam vadovauja prieš šešerius metus perėmęs šv. Kazimiero parapijos administravimą kleb. kunigas Petras Sakalys pakvietė komp. Julijū Gaidelį. Choras Brocktone, apylinkėse ir televizijos ekrane garsina Lietuvos vardą. Deja, jis neturi prieauglio. Choralistai yra šaunūs, bet tik vidurinio amžiaus ir vyresniosios kartos. Iš lietuviškosios mokyklos 8 skyriaus teįstojo tik viena M. Bizinkauskaitė, o Brocktone ir jo apylinkėse yra daug lietuviškojo jaunimo, kurio gyvenimo būgiai reikalauja skubiai nukreipti pozityvia kryptimi.

Nėra laisvajame pasauly didesnės lietuvių kolonijos, kuri neturėtų tautinių šokių ansamblio. Atrodo, visi lietuvi tautinių šokių menui jaučia didelę meilę, o ypač jis patrauklus mūsų jaunimui. Bet Brocktonas tokio ansamblio neturėjo...

Taigi prieš kurį laiką ir čia kilo mintis klebonui ir kitiems lietuvių besisieliantiems suburti ir Brocktono lietuvių jaunimą į šokių, choro ir muzikos ansamblių. Pagaliau jau turime ir ansamblio vadovę kuria sudaro: pirm. dr. Petras Bizinkauskas, dvasios vadas kleb. kun. Petras Sakalys, tautinių šokių vadovas Vytautas Ruzgys, vadovė Birutė Ziaugrienė, sekretorė Stasė Gofensienė, ansamblio administratorius Mikas Subatis, parengimu (programa) vadovės Irena Eivienė ir Gita Kumčinskienė, auklėtojas — Eliegius Sužiedėlis.

Dar bus išrinkti jaunimo atstovai ir sudaryta direktorių taryba iš tėvų ir visų lietuviškų organizacijų atstovų.

kontrės žemaičiai ir lietuvi priė tos mūsų Lietuvos valnasties vainos neprisiidėjome? — Aš nesakau, kad Amerikos lietuviai neprisiidėjo. Jų parama Lietuvai anais laikais buvo nepaprastai reikšminga ir net visą laiką nulėmusi. Aš tik sakau, kad patsai jokiam mūsų nesidalyvavęs.

— Dabar matau, Maiki, kad tu apie vainos mokslą visai nieko neįmanai. Kur tu matei, kad generolas pirmoje glitoje šoble mokykloje? Taip tik ant senovės abirzdų yra nupiešta tokių pat teplių kaip tu, kurie tiros vainos niekad nėra matę. Dabar, jeigu vaiskas p ie Vilniaus mušasi, tai generolas turi sėdėti Plungėje ir iš tenai paduoti komandą, nes reikia vaktuoti, kad jam nepataikytų kulka į akį. O įgiu jis sėdėtų Sau Bostone, tai būtų dar geriau. Ne, Maiki, aš turiu nueiti tikrai į tą šventę ir pasakyti spyčiu, nes gal ir daugiau yra tikiu neįmanėlių, kaip tu. Cut bai!

— Eik, tėve, nes gal ir tavo galva labiau prašvis.

KAMBARIAI FLORIDOJ

Išnuomojami kambariai ir 1 butas su baldais prie jūros Gulfport, Fla., tel. 1-813-345-7538.

I ansamblį jau įstojo 56 jaunuoliai.

Sokių pamokos vyksta Brocktono miesto North Junior High School patalpose vyresniųjų grupėi ketvirtadienį vakarais 7:30 val., o jaunesniesiems (11-15 m.) prasidėjo lapkričio 7 d. 2 val. popiet. sekmadienį.

Sokių pamokų metu dar priimami ir nauji šokėjai. Brocktono visuomenė ir organizacijos domisi šiuo naujuoju šviesos žiburėliu, ir remia moraliai ir aukomis. Žerėk šok ir dainuok. Žavusis lietuviškas jaunime!

E. Ribokienė

STUDIJŲ SAVAITĖ D. BRITANIJOJE

Europos lietuviškoji Studijų savaitė, kuri kasmet per pastaruosius 23 metus buvo ruošiama viename iš Vakarų Europos kraštų, 1977 m. vasarą įvyks Anglijoje. Ji prasidės sekmadienį, liepos 31 dieną, ir tęsis ligi sekančio sekmadienio. Joje dalyvaus ne tik D. Britanijos lietuviai ir lietuvės, bet taip pat atvykę iš kontinento kraštų ir iš užjūrio.

Jai vieta parinkta prie pat Londono, pakeliui į Windsorą, seną D. Britanijos karalių pili, kur ir dabartinė karalienė praleidžia vasaros mėnesius. Tą vietą lanko tūkstančiai turistų, kurie domisi Anglijos praeitimi ir nori pasigrožėti šio krašto gamta.

Turizmo sezono metu per Angliją pravažiuoja šimtai lietuvių, kurie iš Amerikos kontinento Australijos atvyksta į Europą. Manoma, kad ateinančiais metais jie pasinaudos proga susipažinti su Europos lietuviais, apie kuriuos gal girdėjo tik iš spaudos. Studijų Savaitėje jie galės pasiklausyti idomiu paskaitu lietuviškais temomis ir kartu su europiečiais padiskutuoti mūsų problemas.

Studijų Savaitės dalyviai bus apgvenndinti studentų bendrabutyje, todėl atostogos Anglijoje kainuos labai pigiai. Vienam asmeniui patogus kambarys su maistu per savaitę kainuos tik 112 JAV dolerių, studentam — 100 dol.

Savaitės metu bus apie 12 paskaitų, kurias skaitys įvairių sričių žinovai, pakviesti iš Europos ir užjūrio. Po paskaitų bus diskusijos. Numatytas laisvalaikis, per kurį paeidaujantiems bus suruoštos ekskursijos po Londoną ir apylinkes, Windsorą, Oxfordą ir D. Britanijos lietuvių sukurtus centrus — I lietuvių Namus Londone ir Lietuvių Sodybą pietinėje Anglijoje. Suvažiaus iš įvairių kraštų mūsų literatams, numatoma suruošti literatūros vakarą. Vakaraus bus jaunimo pasilinksminimai.

Novintieji dalyvauti Studijų Savaitėje platesniu informacijai gali gauti iš Studijų Savaitės Renoti Komiteto. Lithuanian House, 2, Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, England. Vietu skaičius yra ribotas, todėl patariama užsiregistruoti neatidėliojant.

A. V.

Artinas Kalėdos. Visi jau ieškome dovanų savo artimiesiems. Nepamirškime, kad labai gera ir pigi dovana — Keleivio metinė prenumerata — \$10.00.

KĄ KITI RAŠO

KAI VARNAS VARNUI

NEKERTA Į AKI...

Zurnalistas Antanas Laukaitis, keliaudamas aplink pasaulį, buvo užsukęs ir į Seinus (dabar Lenkijos okupuotus). Susipažinęs su tenykiečių lietuvių gyvenimu, jis Dirvoje ir Mūsų Pastogėje plačiai paskelbė, kaip ten Lomžos vysk. Sosinowski skriaudžia lietuvius, vykdo įlenkinimą ir bazillikoje leleidžia lietuviškų pamaldų nė vieną kartą per savaitę. A. Laukaitis paminėjo. Kad Lietuvių Sv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius prel. L. Tulaba, neatsivėldamas į šią padėtį, tam lenkų vyskupui yra parašęs laišką, kuriame ji visai gilia. Lietuvių lenkintojas vysk. Sosinowski, važinėdamas po lietuvišką parapiją, tą prel. Tulabos laišką skaito iš sakyklų. Šuo teisinėdamas savo antilietuviškus veiksmus. (A. Laukaitis straipsnis ištrauktas iš „Lietuvių“ žurnalo).

Prelatas Tulaba dabar atsiliepię straipsniu Australijos katalikų laikraštyje Tėviškės Aidai. Tenai jis teisingai lenkų vyskupo elgesį ir tarp kitko rašo: "...su Lomžos vyskupu Sosinowski palaikau ir palaikysiu santykius, kad jį palenkčiau tėviškai rūpintis je dieocėjijoje gyvenančiais lietuviais".

Atrodo, tikrai nauju galvoti, kad tikrai girdamas šį lenkintoją vyskupą, prelatas galėtų palenkti jį lietuvių naudai. Argi, sėdint Romoje, jau nėra jokio kito būdo sudrausti šiam Seinų trikampiui lietuvių prieuilenkiškajam naučiui?

A. Laukaitis, atsiliendamas į prelato straipsni, Dirvoje lapkričio 4 d. primena, kad vyskupas Sosinowski jau ne viena karta lietuvius viešai yra išvadines paskutiniaisiais žodžiais, kad jis pas-

kęs, jog geriau nustoties 4,000 Seinų ir apylinkių lietuvių tikinčiųjų, negu juos įsileisias su lietuviškomis pamaldomis į Seinų baziliką, kad jis nesudraudžia bazilikos klebono prel. Raugausko, kuris įsakė bažnytuosius maršalkoms pradėti pulti ir mušti apie 400 susirinkusių lietuvių, motinų ir vaikų, kurie tik stiprių vyrų ūkininkų, stovėjusių pakraščiuose sargyboje, buvo apginti. (Tą įvykį savo akimis matęs ir A. Laukaitis). Šitaip brutaliai lietuviai buvę užpulti tik už tai, kad pirmą gegužės sekmadienį po lenkiškų pamaldų jie pasiliko viduryje bazilikos ir pradėjo giedoti gegužinių pamaldų litanią ir giesmes lietuviškai.

A. Laukaitis rašo:

"Buvote ir Jūs, Prelate, pakviestas atsilankyti į šį trikampį ir pats asmeniškai pamatyti ir įsitikinti esama padėtimi. Tačiau, perspėtas lenkų saugumo, į ten nevykote. Savoime suprantama, kad nuykus ten ir užtariant šį vyskupą. Jūs susilaukumėte labai didelės neapykantos ir visų vietinių lietuvių ir Jums tikrai būtų nesaugu".

A. Laukaitis žada ir toliau raginti atskirus asmenis ir organizacijas rašyti laiškus ir kultūringai prašyti vyskupą leisti bent kartą savaitėje lietuviams turėti savas pamaldas jų protėvių statytoje bazillikoje ir klausia: "Ar tas yra taip baisu, ar tas yra jau taip nekrikščioniška?"

A. Laukaitis tvirtai ginasi lietuvių reikalą, nes Seinų lietuviai, su juo atsiveikindami, su šaromis akyse prae iškelti viešom lenkų katalikų vyskupo jiems daromas skriaudas.

Ir iš tiesų, šieivijos lietuvių visuomenė, tvirtai remianti katalikų priešinimąsi komunistui Lietuvoje, turėtų nemažiau tvirtai parem ir Seinų lietuvių kovą už savo ir lietuvių kalbos teises lietuvių statytoje bažnyčioje.

NEW BRITAIN, CONN.

Mirė O. Valincienė

Ona Jevaišūtė - Valincienė, 85 m. amžiaus, trumpai sirgusi, spalio 29 d. mirė, o lapkričio 2 d. palaidota Šv. Marijos kapinėse.

Velionė buvo kilusi iš Punsko apylinkės, Seinų apskrities, į Ameriką atvyko 1907 m. Ji buvo veikli įvairiose katalikų organizacijose.

NEBAIGTA KYŠIŲ ISTORIJA

Lockheed lėktuvų bendrovė, stengdamasi gauti užsakymų iš svetimų valstybių, išdalino milijonus kyšių asmenims, kurie galėjo pagalbėti tokių užsakymų gauti. Japonijoje dėl to jau suminta apie 20 aukštų valdžios pareigūnų. Olandijoje į tą biznį buvo įsivėlęs net karalienės vyras.

Paskutiniu metu paaiškėjo, kad ir Ispanijos vienas generolas ir pulkininkas gavę po \$277,000 "dovanų".

DU BILIONIERIAI

Zurnalas Fortune rašo, kad šiuo metu JAV-se yra du bilionieriai: John Mac Arthur ir Daniel Ludwig. Net Rockefelleris nėsąs bilionierius, nes jo turtas vertas kelių šimtų milijonų dolerių.

Ką tik gavome

Massachusetts gyvenantieji prie knygų kainos prideda 5% valstijos mokesčio.

Likimo audros, Vlodo Vailionio romanas iš partizanų gyvenimo, 344 psl., kaina \$7.00.

Prof. Augustino Volde-maro raštai, 672 psl., kaina \$15.00.

Adomas Galdikas, dailininko monografija anglų kalba, paveikslų spalvotos ir nespaltvotos nuotraukos, didelio formato 171 psl., kaina \$15.00.

Močiutės dovanėlė, —D. Lipčūtės-Augienės eilėraščiai. Gera dovana mažiesiems, 72 psl., kaina \$4.00.

Rudenys ir pavasariai, II dalis, romanas, parašė Albinas Baranuskas, 347 psl., kaina \$6.00.

Kiškio vardinės, Stasio Džugo eilėraščiai vaikams, II laida, iliustravo Vl. Stančikaitė, 56 psl., kaina \$2.50.

Juodvarniai, pasakapoe-ma, parašė ir iliustravo Paulius Jurkus, 200 psl., kaina \$5.00.

Savanorio ir kontražvalgybininko atsiminimai, parašė Jonas Demereckas, 200 psl., kaina minkštais viršeliais \$4, kietais — \$5.

Julius Janonis, poetas ir revoliucionierius, parašė — Jurgis Jasinskas, 265 psl., kaina \$8.00.

Tolimų kraštų miržai, Avos Saudargienės kelionės įspūdžiai, iliustruota, 342 psl., kaina minkštais viršeliais \$7.50, kietais — \$8.50.

Lietuvos Steigiamasis Seimas, parašė dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė. Tai vienintelė knyga apie seimą, kuris paruošė Lietuvos konstituciją ir kitus pagrindinius įstatymus. Veikalas yra gausiai iliustruotas, 261 psl., kaina — \$6.50.

Martynas Mažvydas Vilniuje. Juozo Kraliausko premijuotas romanas, 307 psl., kaina \$6.00.

Romas Kalanta, parašė Vytautas Alantas, 116 psl., kaina \$3.00.

CHICAGOJE "KELEIVIS" ATSKIRIAIS NUMERIAIS GALIMA GAUTI "PARAMOJE" (2534 W. 69th St.)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Paskutinė šių metų ekskursija į Lietuvą išvyksta GRUODZIO 22 d. ir grįžta 1977 m. SAUSIO 5 d.

Leningradas, Vilnius, Kaunas, Ryga, Maskva, Helsinkis ir BOSTONO ir NEW YORKO

Kaina tik \$ 8 7 5 0 0 (double occupancy)

Prie šios grupės galima jungtis su papildomu mokesčiu New Yorke ir iš kitų miestų. REGISTRUOKITES IS ANKSTO—VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS!

Kelionės į Lietuvą 1977 m. prasideda BALANDZIO 6 d. Registracijas priimame dabar.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE South Boston, Mass. 02127 393 West Broadway, P.O.Box 116 Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė Aldona Adomoniene Air Fares Subject to Changes and Government Approval

Norintiesiems atsiųsti gimines iš Lietuvos sutvarkomą reikalavimus iškvietimo dokumentus.

ST. PETERSBURG BEACH, FLORIDA
Jeigu norite įsigyti šioje apylinkėje nekilnojamojo turto nuosavybę, maloniai jums patarnaus p. Veronikos Jakušovienės vadovaujama lietuviška įstaiga
GULF ASSOC. REAL ESTATE
6705 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, Florida 33707
Tel. (813) 367-1791
Po darbo valandų — (813) 360-0744

Vietinės žinios

Brazinkai atvyks į Subatvakarį

Šio mėnesio Kultūrinis subatvakaris bus šeštadienį, lapkričio 20 d. 7:30 val. vakare įprastinėje vietoje — Tautinės S-gos namuose, 484 Fourth St., So. Bostone. Jame bus proga susipažinti su neseniai iš Turkijos į JAV-bes atvykusiais Pranu ir Algirdu Brazinskais. Jie dalyvaus ir kalbės Subatvakaryje.

Rengėjai kviečia kuo gaušiau atsilankyti.

Bostonas bankrotuoja

Biznio žmonių ir kitų įsteigtas Massachusetts mokesčių mokoėtojų fondas, ištyręs Bostono miesto finansinę padėtį, paskelbė, kad kitų metų balandžio 1 d. bankai nutrauks miestui kreditus, ir jis atsidurs bankroto padėtyje, jei žinoma, iki to laiko nebus imtasi rimtų priemonių tokiai padėčiai išvengti.

Prašo nepamiršti

Bostono ramovėnai prašo nepamiršti, kad šį sekmadienį, lapkričio 21 d., jie rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 58-sios sukakties minėjimą.

10 val. ryto bus pamaldos Šv. Petro parapijos bažnyčioje, o 3 val. popiet — So. Bostone Lietuvių Piliėčių d-jos salėje iškilmingas susirinkimas.

Susirinkimo meninę dalį atliks aktorė Aleksandra Gustaitienė.

Rengėjai kviečia visus gaušiai dalyvauti.

Operavo Joną Beisį

Bostono ir Brocktono lietuvams gerai pažįstamam buv. So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-jos tarnautojui Jonui Beisiui lapkričio 12 d. Carney ligoninėje buvo padaryta sunki skilvio operacija. Operavo dr. Maikelis. Dabar ligonis yra stovintis. Dabar ligonis yra dr. St. Jasaiečio priežiūroje.

Didelis sujudimas Bostono policijoje

Bostono policijos komisioierius diGrazia, kuris praeitą savaitę apleido Bostoną ir išvyko į Marylando valstiją Montgomery apskrities policijai vadovauti, prieš 3 metus buvo sudaręs specialią komisiją, kuri tyrė miesto policijos centrinės nuovadėdos (į ją įeina ir prostitutija, biauėrėmis smuklėmis ir kt. pagarsėjęs Combat rajonas) veiklą. Prieš pat išvažiavimą diGrazia paskelbė minėtos komisijos daugiau nei 500 puslapių pranešimą. Jame iškeliama policijos nesugebėjimas arba vengimas eiti sąžiningai pareigas ir plačiai jos tarpe paplitusi korupcija.

Pranešimas policijos tarpe sukėlė didelį sąmyšį. Žinoma, niekas neprisipažįsta kaltas, ir visi tik kaltina tą komisiją. Policijos pareigūnų unija komisijos narius jau pašalino iš unijos.

Kiek tas komisijos pranešimas pakels komisijos moralę ir sąžiningumą darbe, parodys ateitis.

Prašome visus į talką

Šiais metais lapkričio 17-21 dienomis Hynes auditorijoje vėl bus Visų tautų festivalis. Moterų klubas jame dalyvavo pernai, nutarė ir šiemet ten turėti lietuviškų išdirbinių ir meno kioską. Jam reikalingi eksponatai, darbo jėga ir lėšos.

Visi lietuviai prašomi čia mums padėti, kuo kas gali, ir tuo palengvinti mūsų našatą. Moterys, kurios turi tautinius drabužius, kviečiamos budėti nors porą valandų arba drabužius paskolinti kitai, kuri tą darbą galėtų atlikti. Vyrai taip pat kviečiami prisidėti visokeriopa pagalba.

Sventę aplanko iki 50.000 žmonių, todėl čia yra tikrai gera proga supažindinti kitataučius su tuo, ką mes turime gražiausio.

Aukų ir informacijos reikalui prašome kreiptis į M. Lendraitienę, 450 E. 7th St., So. Bostone, tel. 268-0578.

KRISTAUS KARALIAUS SVENTĖS

MINĖJIMAS

LAPKRICIO 21 D.

Pamaldos So. Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10:15 val. ryto.

Po pamaldų parapijos salėje prel. Vytauto

Balčiūno paškaita ir kavutė.

Visus kviečiame atsilankyti

Bostono Sendraugiai Ateitininkai

SIAURES AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS SUVAZIAVIMO

BANKETAS

1976 m. lapkričio 27 d. 7:00 val. vak.

SHERATON HOTEL — GRAND BALLROOM

Prudential Center

PROGRAMOJE:

BOSTONO VYRŲ SEKSTETAS

CAPRI COMBO ORKESTRAS

SKANIAI PAVALGYSITE

GRAŽIŲ DAINŲ ĮSGIRSITE

SMAGIAI PAŠOKSITE

Užsisakykite bilietus pas Marių Ziaugrą, telef. 479-2962, ar pas Redą Veitaitę, telef. 698-2162, iki lapkričio 24 dienos.

Bilietai nebus parduodami prie durų.

Auka \$15.00

KNYGA YRA GERIAUSIAS ZMOGAUS DRAUGAS, VERTINGIAUSIA DOVANA.

KELEIVY GALIMA GAUTI DAUG IDOMIŲ IR NAUJAUSIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ.

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

VEIKIA

SESTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 10 val. v. Telefonas: 268-1055

— SKANI LIETUVIŠKA PICA

— KORTŲ VAKARAI (Whist Party) kiekvieną trečiadienį 8 val. vak. užkandinės kambary.

Visi kviečiami dalyvauti. Atsilankę būsite maloniai nusteibinti.

SESTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS

NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO

LIETUVIŠKI PIETOS

(balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kiti patiekalai)

S. B. L. P. D. Valdyba

368 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St. WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester. turi siausias siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Cie kal-

ama lietuviškai, patarnauda greitai ir sąžiningai. anksčiau būna taip, kaip žemaičiai sako: žmogus šauda, o velnias kulkas gauda. Taip šį kartą pasidarė ir su mano išeivimu.

— Tai kas atsitiko?
— Atsitiko, kas ir kitais kartais atsitinka. Prieš kelionę aš dar nuėjau pas Zacinę savo kojas pastiprinti ir su frentais atsiveikinti. Bet kai jie pradėjo mane čestavoti ir prašyti, kad ir

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Bavinkas N. J. ALBANA 425 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS AN 8-4148

Senas parvirsta ir negirtas. Telefonas: AN 8-2906

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

— IŠPILNINIS OPTOMETRISTAS

— landos: 09 val. ryto iki 5 val. vak.

— Trečiadieniais neprimama

447 BROADWAY South Boston, Mass

— žmogaus draugas

tena

esan

prik

— žmogaus draugas

tena

esan

prik

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder 49 Church Street S. Milton, Mass. Atleku visus patarimus, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamajam namui ir biužo pastatui, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro. Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE) OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

NAMAKSY - ZAMMITO

Insurance Agency, Inc. 95 Rosemary Street Norwood, Ma. 02062 Tel. 762-6732

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADIO VALANDA

Sekmdieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir WWEL

Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštele. Kaina \$6.00. Paštu nesiumčiame.

THE Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas: AN 8-4639

Nuo 9 val. ryto iki 6 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- Krosnies aptarnavimas
- Automatinis įpilimas
- Patogios mokėjimo sąlygos
- Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

SAVE AT A GREATER RATE

7.90% effective rate on 4-year term deposit certificates \$1000 minimum

7.08% effective rate on 2 1/2-year term deposit \$1000 minimum

6.81% effective rate on 1-2 1/2-year term deposit certificates \$1000 minimum

6.00% effective rate on 90-day notes \$500 minimum

5.47% effective rate on 5 1/4% regular account

The Federal regulations affecting these new savings certificates allow premature withdrawals on savings certificate funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5 1/4% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard
Dorchester, Mass. 02122
Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. SEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuodimčiai priskaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus

Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai

Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

Siunčiant SIUNTINIUS į Lietuvą arba perkant prekes tiems siuntiniams, sąžiningai patarnauja

Globe ParcelService, Inc.

C/O

Trans-Atlantic Trading Co

393 West Broadway, P.O.B. 116
So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos kasdien: 9-5

šeštadieniais 9-2

Vedėja Aldona Adomonis

ATLAS PARCELS CO. COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

82 Harrison Street, Worcester, Mass. 01604 Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apšvė, malto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiam maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminėse ten vietoje galėsite pasirašyti užsakymus prekes.

Talpagi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniams apgyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyriniki

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

389 W. Broadway So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0088